

DOI: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2019-65-15>
УДК 338.24

Разумова Г.В.

кандидат економічних наук, доцент,
ДВНЗ «Придніпровська державна академія
будівництва та архітектури»

Razumova Hanna

SHEI «Prydniprovsk State Academy
of Civil Engineering and Architecture»

РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКА: СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ

REGULATORY POLICY: ESSENCE AND CLASSIFICATION

Узагальнення результатів дослідження дало змогу систематизувати наявні визначення регуляторної політики, а також встановити цінність їх застосування в теоретико-методологічному плані. Удосконалено класифікацію регуляторної політики, яка, на відміну від наявних, розширена класифікаційними ознаками: за об'єктом впливу, за цільовою спрямованістю, за масштабом охоплення, за прогресивністю, характером та змістовністю, що дозволяє забезпечити більш повне розкриття вибраного напрямку дослідження, чітко визначити відповідні їм методи та інструменти регуляторної політики. До наявних класифікацій регуляторної політики додано класифікації за такими ознаками, як: прогресивність (відстала, посередня, зразкова), характер (інертна, прогресивна) та змістовність (корегуюча, захисна, трансформаційна).

Ключові слова: регуляторна політика, класифікація, систематизація, ознаки, національна економіка.

Обобщение результатов исследования позволило систематизировать существующие определения регуляторной политики, а также установить ценность их применения в теоретико-методологическом плане. Усовершенствована существующая классификация регуляторной политики, которая, в отличие от существующих, расширена классификационными признаками: по объекту воздействия, по целевой направленности, по масштабу охвата, по прогрессивности, характеру и содержательности, что позволяет обеспечить более полное раскрытие выбранного направления исследования, четко определить соответствующие им методы и инструменты регуляторной политики. К существующим классификациям регуляторной политики добавлено классификации по таким признакам, как: прогрессивность (отсталая, посредственная, образцовая), характер (инертная, прогрессивная) и содержательность (корректирующая, защитная, трансформационная).

Ключевые слова: регуляторная политика, классификация, систематизация, признаки, национальная экономика.

The purpose of the article is to systematize definitions of regulatory policy and broaden its classification. The research has shown that most of them have different key points, and they are considered and interpreted by scientists from different points of view – from administrative (regulatory and legal), economic or mixed. The research is based on the analysis of concept definition of “state regulatory policy” from different aspects, scientists’ views, as well as legislative and regulatory interpretation. The analysis of the basic definitions of the state regulatory policy proposed by scientists leads to the following conclusion: the existing interpretations of this term do not fully reveal the essence and main features of the regulatory policy regarding its development as an object of influence. It should be noticed the fact that the subject of our review is specifically the regulatory development policy of national economy. Summarizing the results of the research made it possible to systematize the existing definitions of regulatory policy and to establish their value in theoretical and methodological use. The existing classification of regulatory policy has been improved. The classifications of “regulatory policy” have been expanded by adding such classification features as the object of influence, targeting, scope, progressiveness (backward, medium, exponential), character (inert, progressive) and content (corrective, protective, transformational). The last three features reveal the direction of the study, which allows making the classification process of regulatory policy in more methodological approach from the viewpoint of reasonable extension of the classification features. Systematizing the definitions of regulatory policy

and broadening its classification makes it possible to clearly establish the substantive meaning, to cover the chosen research direction in full, to identify appropriate methods and instruments of regulation, and, depending on the goals of the study, to formulate an appropriate type of regulatory policy for the development of the national economy.

Key words: *regulatory policy, classification, systematization, features, national economy.*

Постановка проблеми. Розроблення ефективної регуляторної політики є важливим кроком держави, що підвищує її здатність реагувати на зміни та результативність управління економікою. Досліджуючи регуляторну політику та її вплив на розвиток національної економіки, необхідно проаналізувати її визначення з різних аспектів, поглядів науковців та сутність відповідно до законодавчих та нормативно-правових актів України.

Вперше нормативне визначення було наведено в Указі Президента України «Про запровадження єдиної державної регуляторної політики у сфері підприємництва»: «єдиною державною регуляторною політикою у сфері підприємництва визнається діяльність, спрямована на досягнення оптимального регулювання державою підприємницької діяльності, усунення правових, економічних та адміністративних перешкод у реалізації права на підприємницьку діяльність» [1].

Згідно із Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 11.09.2003 р., державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності – це напрям державної політики, спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, що здійснюється в межах, у порядку та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Поряд із законодавчим визначенням регуляторної політики є різні погляд науковців. Так, проведене дослідження продемонструвало, що більшість з них має різні ключові акценти,

а саме розглядається та трактується вченими з різних позицій – з адміністративної (нормативно-правової), економічної або змішаної. Зосередженість на адміністративному трактуванні спостерігається в працях таких науковців, як О. Юлдашев, Л. Вдовіченко, Б. Бордюг, К. Малюгіна, О. Татаревський, М. Погрібняк, В. Занфіров, О. Колесников, Л. Попова, І. Ясіновська, Г. Колісник, Ш. Монтен. Серед прихильників чисто економічного аспекту розгляду регуляторної політики слід відзначити таких науковців як А. Мещеряков, С. Сопотян, Д. Душейко, С. Кулік. Змішаний аспект досліджуваного поняття розкрито в працях І. Колупасової, О. Швердіної, В. Ляшенко та інших. Дослідивши основні визначення державної регуляторної політики, що запропоновані вищезазначеними вченими, ми дійшли висновку, що наявні трактування цього терміна є такими, що не в повному обсязі розкривають сутність та головні ознаки регуляторної політики щодо розвитку її як об'єкта впливу, враховуючи той факт, що предметом нашого розгляду є саме регуляторна політика розвитку національної економіки.

Метою статті є систематизація визначень регуляторної політики та розширення її класифікації.

Виклад основного матеріалу. Адміністративна (нормативно-правова) позиція щодо визначення поняття «регуляторна політика» передусім базується на чинному законодавстві та передбачає адміністративно-правову регламентацію його формування, а економічна – має на меті дослідити економічні характеристики цього визначення та їхнє значення в економічних процесах. Змішана позиція поєднує в одному визначенні елементи нормативно-правового та економічного визначення, з певною варіацією поглядів у бік чи правового чи економічного трактування.

Дещо модифікує законодавче визначення М. Погрібняк, трактуючи регуляторну політику як напрям політики держави, спрямований на поліпшення якості державного

управління та місцевого самоврядування у сфері господарської діяльності шляхом законодавчого визначення процедури підготовки, прийняття, відстеження ефективності дії та перегляду регуляторних актів щодо регулювання сфери господарської діяльності [3].

В. Занфіров визначає сутність поняття «державна регуляторна політика», досліджуючи її у регіональному розрізі «як певний набір різних пар методичних впливів: заборони й дозволу, примусу і заохочення, покарання й винагороди, спонукання і стримування, зацікавлення й пригнічення» [4].

З адміністративної (нормативно-правової) позиції розглядає регуляторну політику О. Колесніков. Так, на думку вченого, сутність регуляторної політики у сфері господарської діяльності повинна бути закріплена у Господарського кодексі України як базовий елемент забезпечення правового господарського порядку та як один з основних напрямів економічної політики, що спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності [5].

За визначенням Г. Колісник, регулятивна політика являє собою процес встановлення за допомогою нормативних актів, що у компетенції уповноваженого органу нагляду, правових норм, правил та умов здійснення та впорядкування діяльності у підприємницькій сфері [6].

І. Ясіновська досліджує державну регуляторну політику у контексті малого підприємництва та дотримується чітко законодавчого визначення регуляторної політики [7].

Як процес систематичного розроблення та застосування загальнодержавних засобів та інститутів з метою формування методів використання державою своїх регуляторних повноважень визначає регуляторну політику Ш. Монтен [8].

Досліджуючи державну регуляторну політику сприяння розвитку малого підприємництва, С. Кулик розглядає її суто в економічному аспекті і трактує як заплановану програму реалізації стратегічних та поточних цілей, цінностей і дій

органів влади щодо координації та регулювання розвитку малого підприємництва [9].

А. Мещеряков та С. Сопотян розглядають регуляторну політику як процес регулювання економіки загалом чи окремих її сфер [10]. Д. Душейко ототожнює регуляторну політику з інституційною та визначає її як процес практичної реалізації ідей інституціоналізму щодо встановлення найкращих правил гри для національної економіки [11].

Колектив авторів Б. Бордюг, К. Малюгіна, О. Татаревський, розкриваючи як економічний, так і адміністративний аспект, трактує регуляторну політику як механізм, що включає комплекс принципів, процедур і шаблонів, що використовуються в процесі підготовки і прийняття державних рішень для покращення їхньої якості та ефективності [12].

Поеднання адміністративної та економічної позиції спостерігається у трактовці державної регуляторної політики І. Колупаєвої. Так, вчена характеризує державну регуляторну політику як напрям державної політики, що передбачає синтез правового та економічного регулювання відносин між суб'єктами підприємницької діяльності, а також адміністративних та економічних відносин між регуляторними органами та іншими органами влади й суб'єктами підприємництва [13].

Досліджуючи регуляторну політику в сфері малого підприємництва, В. Ляшенко трактує її як напрям державної політики, що передбачає удосконалення правового регулювання відносин між суб'єктами підприємницької діяльності, а також адміністративних відносин між регуляторними органами та іншими органами влади й суб'єктами малого підприємництва, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення бар'єрів для розвитку легальної господарської діяльності [14].

Справедливим, на нашу думку, є зауваження О. Шевердіної щодо втручання органів виконавчої влади та місцевого самоврядування в діяльність суб'єктів господарювання. Так, дослідниця зазначає, що необхідно не зменшувати, а оптимізувати таке втручання.

Нею також пропонується власне визначення державної регуляторної політики як напрямку державної економічної політики з метою забезпечення економічного впливу держави на економічні та соціальні процеси й оптимізації адміністративно-правового регулювання економічних відносин, що спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин між органами державної влади та іншими суб'єктами регуляторного

впливу й суб'єктами господарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних і неефективних регуляторних актів, оптимізацію меж втручання держави в діяльність суб'єктів господарювання [15].

Узагальнюючи результати систематизації наявних визначень регуляторної політики, необхідно, на нашу думку, також встановити цінність їх застосування у теоретико-методологічному плані (таблиця 1).

Таблиця 1

Визначення поняття державної регуляторної політики та його цінності в теоретико-методологічному плані

Точка зору (акцент)	Автор, джерело	Визначення	Цінність для розробки теоретико-методологічного базису дослідження
1	2	3	4
Нормативно-правова	В. Занфіров [4]	Регуляторна політика на регіональному рівні – це певний набір різних пар методичних впливів: заборони й дозволу, примусу і заохочення, покарання й винагороди, спонукання і стримування, зацікавлення й пригнічення	У розрізі обґрунтування інструментарію впливу на розвиток на регіональному рівні
	М. Потрїбняк [3]	Регуляторна політика у сфері господарської діяльності – це напрям політики держави, спрямований на поліпшення якості державного управління та місцевого самоврядування у сфері господарської діяльності, шляхом законодавчого визначення процедури підготовки, прийняття, відстеження ефективності дії та перегляду регуляторних актів щодо регулювання сфери господарської діяльності	У розрізі процедурності регулювання розвитку
	Г. Колісник [6]	Регулятивна політика – це встановлення з допомогою нормативних актів, що у компетенції уповноваженого органу нагляду, правових норм, правил та умов здійснення та впорядкування діяльності у підприємницькій сфері. З допомогою правил, рішень, положень, рекомендацій, що ним видаються, здійснюється регулюючий вплив на правовідносини у підприємстві.	
	О. Колесніков [5]	Регуляторна політики в сфері господарської діяльності – це базовий елемент забезпечення правового господарського порядку та як один з основних напрямків економічної політики, що спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності.	У розрізі ступеню впливу на розвиток та усунення перешкод у результаті його регулювання
	Закон України «Про державну регуляторну політику», І. Ясіновська [7], О. Юлдашев [16]	Регуляторна політика – напрям державної політики, спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, що здійснюється в межах, у порядку та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України	У розрізі впорядкування взаємодії між регуляторними органами в процесі регулювання розвитку

Закінчення таблиці 1

1	2	3	4
Економічна	А. Мещеряков, С. Сопотян [10]	Регуляторна політика – регулювання економіки в цілому чи окремих її сфер	У розрізі об’єктної орієнтації регулювання розвитку x
	Д. Дущейко [11]	Регуляторна політика – інституціональна політика у сфері економічних відносин; практична реалізація ідей інституціоналізму щодо встановлення найкращих правил гри для національної економіки	Сприйняття інститутів як активних учасників процесу регулювання розвитку
	С. Кулик [9]	Державна регуляторна політика сприяння розвитку малого підприємництва – це запланована програма реалізації стратегічних та поточних цілей, цінностей і дій органів влади щодо координації й регулювання розвитку малого підприємництва	Обґрунтування цілеспрямованості регулювання розвитку, розуміння важливості координування дій органів влади
Змішана	О. Швердіна [15]	Державна регуляторна політика у сфері господарювання – це напрям державної економічної політики, з метою забезпечення економічного впливу держави на економічні та соціальні процеси й оптимізації адміністративно-правового регулювання економічних відносин, спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин між органами державної влади та іншими суб’єктами регуляторного впливу й суб’єктами господарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних і неефективних регуляторних актів, оптимізацію меж втручання держави в діяльність суб’єктів господарювання	У розрізі результатів втручання та доцільності поєднання адміністративно-правових та економічних важелів впливу на розвиток
	В. Ляшенко [14]	Державна регуляторна політика в сфері малого підприємництва – це напрям державної політики, що передбачає удосконалення правового регулювання відносин між суб’єктами підприємницької діяльності, а також адміністративних відносин між регуляторними органами та іншими органами влади й суб’єктами малого підприємництва, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави у діяльність суб’єктів господарювання та усунення бар’єрів для розвитку легальної господарської діяльності.	У розрізі обґрунтування результативності управлінських дій
	І. Колулаєва [13]	Державна регуляторна політика – це напрям державної політики, що передбачає синтез правового та економічного регулювання відносин між суб’єктами підприємницької діяльності, а також адміністративних та економічних відносин між регуляторними органами та іншими органами влади й суб’єктами підприємництва	Розуміння доцільності поєднання адміністративно-правових та економічних важелів впливу, обґрунтування потреби впорядкування економічних відносин між регуляторними органами та суб’єктами господарювання
	Б. Бордог, К. Малогіна, О. Татаревський [12]	Регуляторна політика – пов’язаний у єдиний механізм комплекс принципів, процедур і шаблонів, що використовуються в процесі підготовки й прийняття державних рішень для покращення їхньої якості та ефективності	У розрізі інституційного механізму підготовки й прийняття ефективних рішень
	Ш. Монтен [8]	Регуляторна політика – систематичне розроблення і застосування загальнодержавних засобів та інститутів з метою формування методів використання державою своїх регуляторних повноважень	Сполучення інститутів регулювання та методів використання регуляторних повноважень

Джерело: систематизовано автором

Для того, щоб більш повно розкрити сутність та головні ознаки регуляторної політики, в тому числі щодо такого специфічного об'єкта регулювання, як розвиток, доцільно розглянути наявну класифікацію регуляторної політики.

Слід зазначити, що у вітчизняних джерелах є обмежена кількість ознак класифікації регуляторної політики.

Чітко сформовану класифікацію регуляторної політики за видами, суб'єктами, формою правових актів та етапами забезпечення державної регуляторної політики наводить тільки О. Юлдашев у своїй монографії [17].

Проаналізувавши зазначену працю, слід дещо уточнити. Так, державну регуляторну політику класифікують за суб'єктами її здійснення (за рівнем регулювання). Так дійсно, згідно зі ст. 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності» регуляторну діяльність здійснюють Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Національний банк України, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення, інший державний орган, центральний орган виконавчої влади, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцевий орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, а також посадова особа будь-якого із зазначених органів, якщо відповідно до законодавства ця особа має повноваження одноособово приймати регуляторні акти. До регуляторних органів також належать територіальні органи центральних органів виконавчої влади, державні спеціалізовані установи та організації, некомерційні самоврядні організації, які здійснюють керівництво та управління окремими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування, якщо ці органи, установи та організації відповідно до своїх повноважень приймають регуляторні акти. Отже, на нашу думку, ця ознака є більш доречною для класифікації регуляторної діяльності під час дослідження розроблення та реалізації регуляторної політики в межах правового поля.

Щодо ознак «за етапами забезпечення державної регуляторної політики» та «формою правових актів», які пропонує О. Юлдашев, слід зазначити, що вони є більш придатними для класифікації регуляторних актів у межах регуляторної політики з юридичного погляду.

За видом О. Юлдашев виділяє регуляторну політику [17]:

- у сфері цін на нафтопродукти;
- у сфері регулювання продукції виробничо-технічного призначення, товарів народного споживання, робіт і послуг монопольних утворень;
- у сфері регулювання видобутку, виробництва та використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння;
- у сфері регулювання сільськогосподарською продукцією та ін.

Оскільки ознака класифікації «за видом» є досить неоднозначною з огляду на те, що підвиди регуляторної політики включають поняття «сфера», що може розглядатися під різними кутами зору, а отже, значною мірою може відрізнитися залежно від сенсового навантаження, яке вкладає дослідник у поняття «сфера», позицію щодо включення до переліку класифікаційних ознак регуляторної політики ознаки «за видами» вважаємо суперечливою. Замість неї слід використовувати ознаку «за об'єктом впливу».

Отже, розроблена нами класифікація регуляторної політики дає змогу зосередитися на сутності регуляторної політики за такими ознаками:

- за об'єктом впливу;
- за цільовою направленістю;
- за масштабом охоплення (рівень розробки та реалізації);
- за прогресивністю;
- за характером;
- за змістовністю.

Останні три ознаки розкривають напрям нашого дослідження, що дозволяє більш методологічно підійти до процесу класифікації регуляторної політики з точки зору обґрунтованого розширення класифікаційних ознак.

Класифікація регуляторної політики наведена на рисунку 1.

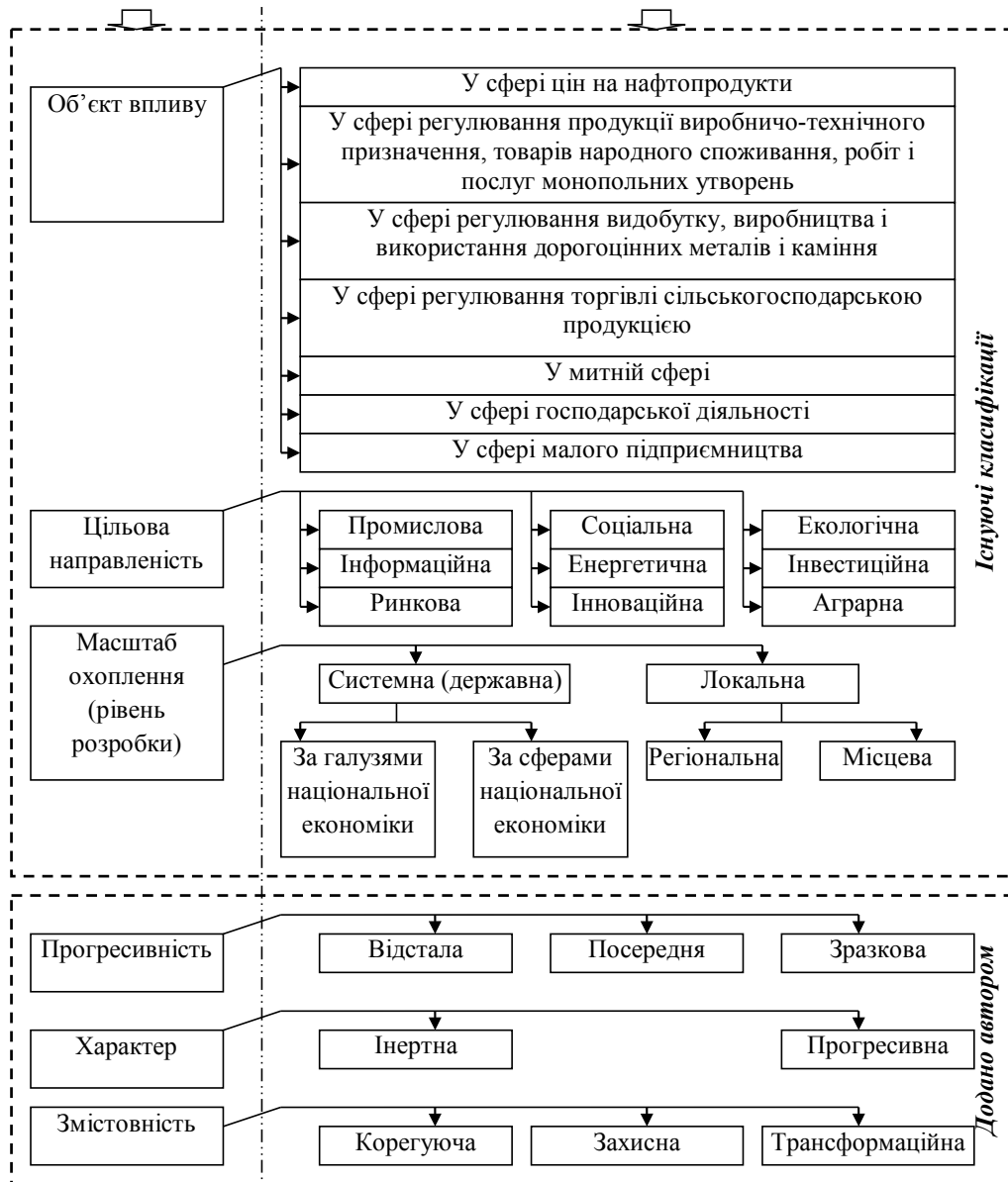

Рис. 1. Класифікація регуляторної політики

Джерело: розроблено автором

За ознакою «прогресивність» нами пропонується розрізнити таку регуляторну політику:

- відстала (використання застарілих шаблонів або неефективних методів регулювання);
- посередня (невизначність, часткова переорієнтація на передові методи регулювання);

– зразкова (характеризується інноваційними методами регулювання на основі передового досвіду, підтвердженого результатами застосування).

Регуляторна політика за ознакою «характер» передбачає вплив на розвиток на основі застосування відповідних методів:

- інертна (пасивні методи);
- прогресивна (активні методи).

За ознакою «змістовність» пропонується розрізняти такі види регуляторної політики:

- корегуюча (орієнтована на коригуючі дії щодо регулювання розвитку);
- захисна (спрямована на підтримку та зміцнення досягнутих позицій у розвитку);
- трансформаційна (передбачає кардинальні зміни у регулюванні розвитку).

Висновки. Проведене дослідження продемонструвало, що регуляторна політика розглядається та трактується вченими з різних позицій – з адміністративної (нормативно-правової), економічної або змішаної.

У результаті дослідження удосконалено класифікацію регуляторної політики, яка, на відміну від наявних, розширена класифікаційними ознаками: за об'єктом впливу, за цільовою спрямованістю, за масштабом охоплення, за прогресивністю, характером та змістовністю. Систематизація визначень регуляторної політики та розширення класифікації регуляторної політики дає змогу чітко встановити її змістовне навантаження, визначити відповідні методи та інструменти регулювання та, залежно від цілей дослідження, сформулювати відповідний вид регуляторної політики розвитку національної економіки.

Список літератури:

1. Про запровадження єдиної державної регуляторної політики у сфері підприємництва. Указ Президента України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/89/2000> (дата звернення 05.09.2019)
2. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15> (дата звернення 05.09.2019)
3. Погрібняк М.А. Механізм державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02. Запоріжжя, 2008. 20 с.
4. Занфіров В.А. Державне регулювання соціально-економічного розвитку регіону: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02. Київ, 2006. 20 с.
5. Колесніков О.А. Модернізація правового забезпечення регуляторної політики держави в сфері господарювання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04. Харків, 2016. 200 с.
6. Колісник Г.М. Сутність державного регулювання в політиці сприяння управлінню витратами підприємництва. *Економіка та суспільство*. 2016. Вип. 4. С. 88-92. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/4_ukr/13.pdf (дата звернення 08.09.2019).
7. Ясіновська І.Ф. Державна регуляторна політика в сфері підприємництва та її вплив на діяльність суб'єктів господарювання. *Інноваційна економіка*. 2012. № 5 (31). С. 312-315.
8. Монтэн Ш.-А. Умное регулирование: глобальный вызов для лиц, принимающих решения. 2012. URL: http://www.montin.com/documents/SR1200%20_RUS.pdf (дата звернення 08.09.2019).
9. Кулик С.М. Державна регуляторна політика сприяння розвитку малого підприємництва: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02. Запоріжжя, 2007. 20 с.
10. Мещеряков А.А., Сопотян С.В. Регуляторна політика як складова забезпечення економічної безпеки в Україні. *Вісник Академії митної служби України. Серія: економіка*. 2011. № 1. С. 34-39.
11. Душейко Д.М. Еволюція, предмет та роль регуляторної політики у розвитку малого та середнього бізнесу. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: економічні науки*. 2015. Вип. 13. Ч. 4. С. 108-111.
12. Бордюг Б., Малоюгіна К., Татаревський О. Посібник для слухача до курсу «Аналіз регуляторного впливу», 2007. URL: <http://kam-pod.gov.ua/files/Ekonomika/regulyatorka/informatsiyni-materialy/Posibnyk-ARV20073.pdf>. (дата звернення 07.09.2019).
13. Колупасва І.В. Державна регуляторна політика: сутність та принципи формування. *Проблеми економіки*. 2013. № 4. С. 99-107.
14. Ляшенко В.І. Регуляторна політика в Україні: методологія формування та режими реалізації в сфері малого підприємництва: автореф. дис. ... докт. екон. наук: 08.00.03. Донецьк, 2008. 32 с.

15. Швердіна О.В. Державне регулювання у сфері господарської діяльності: правовий аналіз і тенденції. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2016. №. 6. С. 99-102. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2016/29.pdf.

16. Юлдашев О.Х. Проблеми вдосконалення державної регуляторної політики в Україні: монографія. Київ: МАУП, 2005. 336. С. 2.

References:

1. President of Ukraine (2000) Pro zaprovadzhennia yedynoi derzhavnoi rehuliatornoj polityky u sferi pidpriemnytstva [Decree of the President of Ukraine “On the introduction of a unified state regulatory policy in the field of entrepreneurship”]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/89/2000> (Accessed 05 September 2019).

2. Verkhovna Rada of Ukraine (2004) Pro zasady derzhavnoji rehuljatornoji polityky u sferi ghospodarskoji dijajlnosti [The Law of Ukraine “On the principles of regulatory policy in economic activity”]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15> (Accessed 05 September 2019).

3. Poghibnjak, M.A. (2008). *Mekhanizm derzhavnoji rehuljatornoji polityky u sferi ghospodarskoji dijajlnosti* [Mechanism of state regulatory policy in the sphere of economic activity], (PhD Thesis Abstract), Zaporizhzhia: Classic Private University.

4. Zanfirov, V.A. (2006). *Derzhavne rehuljuvannja socialjno-ekonomichnogho rozvytku rehionu* [State regulation of socio-economic development of the region], (PhD Thesis Abstract), Kiev: National academy for public administration under the President of Ukraine.

5. Kolesnikov, O.A. (2016). *Modernizacija pravovogho zabezpechennja rehuljatornoji polityky derzhavy v sferi ghospodarjuvannja* [Modernization of legal groundwork for state regulatory policy in the sphere of commercial activity], (PhD Thesis), Kharkiv: Yaroslav Mudryi national law university.

6. Kolisnyk, Gh. M. (2016). Sutnistj derzhavnogho rehuljuvannja v polityci spryjannja upravlinnju vytratamy pidpriemnytstva [The essence of state regulation policy promoting enterprise cost management]. *Economy and society*, vol. 4, pp. 88-92. Available at: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/4_ukr/13.pdf (Accessed 08 September 2019).

7. Jasinovsjka, I.F. (2012). Derzhavna rehuljatorna polityka v sferi pidpriemnytstva ta jiji vplyv na dijajlnistj sub'jektiv ghospodarjuvannja [State regulatory policy in the field of entrepreneurship and its impact on the activities of business entities]. *Innovative economy*, vol. 5 (31), pp. 312-315.

8. Monten, Sh.-A. (2012). *Umnoe regulirovanie: globalnyiy vyizov dlya lits, prinimajuschih resheniya* [Smart regulation: a global challenge for decision makers]. Available at: http://www.montin.com/documents/SR1200%20_RUS.pdf (Accessed 08 September 2019).

9. Kylik, S.M. (2007). Derzhavna rehuljatorna polityka spryjannja rozvytku malogho pidpriemnytstva [State regulator policy of assistance to development of small enterprise], (PhD Thesis Abstract), Zaporizhzhya: University of humanities “Zaporizhzhya Institute of State and Municipal Administration”.

10. Meshherjakov, A.A., Sopotjan, S.V. (2011). Reghuljatorna polityka jak skladova zabezpechennja ekonomichnoji bezpeky v Ukrajinі [Regulatory policy as constituent of providing economic security in Ukraine]. *Bulletin of the Academy of Customs Service of Ukraine. Series: Economics*, vol. 1, pp. 34-39.

11. Dusheyko, D.M. (2015). Evoljucija, predmet ta rolj rehuljatornoji polityky u rozvytku malogho ta serednjogho biznesu [Evolution, the subject and the role of regulatory policy in the development of small and medium business]. *Scientific Journal of Kherson State University. Series “Economic Sciences”*, vol. 13, no. 4, pp. 108-111.

12. Bordjugh, B., Maljughina, K., Tatarevsjkyj, O. (2007). Posibnyk dlja slukhacha do kursu “Analiz rehuljatornogho vplyvu” [Listener’s guide to the course “Regulatory Impact Analysis”]. Available at: <http://kam-pod.gov.ua/files/Ekonomika/regulyatorka/informaciyni-materialy/Posibnyk-ARV20073.pdf> (Accessed 07 September 2019).

13. Kolupayeva, I.V. (2013). Derzhavna rehuljatorna polityka: sutnist ta pryntsyepy formuvannia [State regulatory policy: essence and principles of formation]. *The problems of economy*, vol. 4, pp. 99-107.

14. Liashenko, V.I. (2008). Rehuliatorna polityka v Ukraini: metodolohiia formuvannia ta rezhy-my realizatsii v sferi maloho pidpriemnytstva [Regulatory policy in Ukraine: methodology development and modes of implementation in small businesses], (Doctor of Sciences Thesis Abstract), Donetsk: Institute of Industrial Economics of NAS of Ukraine.

15. Sheverdina, O.V. (2016). Derzhavne rehuliuвання u sferi hospodarskoi diialnosti: pravovyi analiz i tendentsii [State regulation of economic activity: legal analysis and trends]. *Legal scientific electronic journal*. Available at: http://www.lsej.org.ua/6_2016/29.pdf (Accessed 07 September 2019).

16. Yuldashev O.Kh. (2005) Problemy vdoskonalennia derzhavnoi rehuliatornoi polityky v Ukraini: monohrafiia [Problems of improvement of the state regulatory policy in Ukraine]. Kyiv: MAUP. 336. pp. 2.